

Adviseert het college van Burgemeester en Wethouders en de Gemeenteraad gemeente Goeree-Overflakkee.

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders

Middelharnis: 29-10-2025

Ons kenmerk: ASDGO202503

Betreft: Advies Hoofdpijnenbericht over de actualisatie van de Regiovisie Jeugdhulp Rijnmond

Geacht College van B&W,

Algemeen;

In het stuk inzake de actualisatie van de Regiovisie Jeugdhulp Rijnmond waarvoor ons advies wordt gevraagd komt helder naar voren dat de vraag naar jeugdhulp blijft stijgen, de kosten toenemen, er een tekort is aan professionals en derhalve de uitdagingen toenemen. Er bestaat een gevaar van overbehandeling waarmee de cliënt uiteindelijk niet gediend is. Jeugdhulp -zo zegt de nota- dient derhalve veel meer binnen het eigen netwerk gezocht te worden zoals bedoeld in de visie: 'Nabij en Passend'.

Het orgaan Jeugddautoriteit, onderdeel van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, stelt in het rapport: 'Stand van de Jeugdzorg 2024', dat er sprake is van wantrouwen, grote versnippering en financiële onzekerheid. Door die versnippering en de vele belangen die spelen komt verandering maar moeizaam op gang. De vele partijen, belangen en inzichten gecombineerd met de (morele) beladenheid van de materie, maken doortastend ingrijpen en snelheid van handelen bijna niet mogelijk.' Aanbieders met acute financiële problematiek vertegenwoordigen inmiddels zo'n 30 procent van de omzet in de sector. Dit betekent tegelijk een bedreiging voor de continuïteit en de toegankelijkheid van de jeugdzorg. Vooral middelgrote en grote jeugdhulpaanbieders hebben te maken met hoog ziekteverzuim, inhuur van extern personeel en tarieven die onder druk staan. Voor gemeenten is er volgens de Autoriteit een schijnbaar financieel onhoudbaar stelsel ontstaan. Terwijl bij de decentralisatie in 2015 het idee was dat de sector zou transformeren, komen er bij de Jeugddautoriteit steeds meer signalen binnen dat de inhoudelijke transformatie achterblijft. Kees van Nieuwamerongen, directeur van de Jeugddautoriteit, zegt dat er met spoed regionale afspraken moeten komen over de kosten en de kwaliteit van urgente jeugdzorg.

Met een andere aanpak is het van groot belang om per cliënt de juiste keuze te maken. Voorkomen moet worden dat hulpvragende kinderen tussen wal en schip vallen omdat enerzijds professionele jeugdhulp niet geïndiceerd wordt en anderzijds in de praktijk zal blijken dat het opgezette netwerk over onvoldoende empathie en coachingsvaardigheden beschikt. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente en

haar partners om tussen die twee uitersten te balanceren en per geval de goede beslissing te nemen. We kennen allemaal de ingrijpende voorbeelden waar het misging.

Advies;

- Laat deze noodzakelijke omslag beslist niet alleen een bezuinigingsactie zijn. De regiovisie geeft daar weliswaar geen aanleiding toe maar het gevaar is wel aanwezig;
- Zorg voor gezamenlijke verantwoordelijkheid maar houdt als gemeente de regierol en creëer draagvlak bij de samenwerkingspartners. Maak met de partners duidelijke afspraken en leg die vast. Dat maakt uitvoering en verantwoording makkelijker;
- Heb aandacht voor het hele gezin. Het uitgangspunt bij de decentralisatie in 2015 was: één gezin, één plan, één gezinsregisseur. Helaas is dat nauwelijks van de grond gekomen;
- Betrek bij het netwerk ook sportverenigingen, kerken e.a.;
- Geef aan wat met een pedagogische aanpak wordt bedoeld, hoe men daar in de praktijk inhoud aan denkt te geven, leg dit als doel vast en breng het resultaat in beeld;
- Zorg conform het advies van de rekenkamer voor voldoende informatie voor de gemeenteraad, zoals verwoord in het rekenkameronderzoek: 'Samen op zoek naar zicht';
- Formuleer meetbare doelen en maak periodiek melding van de resultaten; we denken aan parameters voor uithuisplaatsingen etc.;
- Ontschot, waar dat mogelijk is;
- Onderhoud en verstevig zo nodig het contact met huisartsen; zij kunnen rechtstreeks doorverwijzen;
- Creëer een laagdrempelig 'loket' waar het netwerk van de cliënt snel met hun vragen terecht kunnen en versterk daarmee het netwerk;
- Borg de visie, stel deze bij wanneer nodig en zorg voor internalisatie, het zich eigen maken van de verantwoordelijkheden bij de diverse partners;
- Breng de te verwachten besparing en de mogelijk te maken kosten voor de nieuwe aanpak zoveel mogelijk in beeld;
- We zien de 'bewezen methoden' en 'proeftuinen' graag in beeld gebracht;
- Benoem hoe nieuwe personeelsleden aangetrokken gaan worden, huidige medewerkers behouden blijven en hoe hun vakmanschap versterkt kan worden;
- Communiceer de visie met jongeren, ouders, professionals en beleidsmakers;
- Beschrijf hoe technologische veranderingen kunnen bijdragen bij informatievoorziening, ondersteuning etc.
- T.a.v. de alinea: *'De kern is eenvoudig: alleen door samen te werken, elkaars expertise te benutten.....etc.'* adviseren wij in de uitvoeringsnota uit te werken hoe dat gestalte zal krijgen;
- Er wordt op pagina 8 gesproken over aanpassingen in de klas. Wij merken daarbij op, leg niet te veel taken bij de school in de zin van: 'de juf of meester mag het oplossen...';
- Het streven is minder kinderschermingsmaatregelen en uithuisplaatsingen. Dit roept de vraag op, krijgt iedereen nog wel de veiligheid en bescherming wanneer dat nodig is. Het is wel belangrijk dat wanneer nodig ook daadwerkelijk professionele hulp en behandeling beschikbaar blijft en wordt toegepast;

- De zinsnede op pagina 5: *'Eventueel kan aanvullend jeugdhulp aan de orde zijn'*, komt over alsof we liever helemaal geen jeugdhulp meer verstrekken. Een bijzondere zin wat ons betreft;
- We zijn het eens met de opmerking dat een uithuisplaatsing schadelijk kan zijn maar bedenk wel dat in huis blijven eveneens schadelijk kan zijn;
- Er is sprake van minder uitstroom naar buitenregulier onderwijs. Wij missen hierbij de onderbouwing;
- Wat wordt bedoeld met: *'De GRJR zorgt ervoor dat er regionale specialistische zorg beschikbaar is als deze pijlers in het geding komen.'* Welke pijlers worden hier bedoeld. Graag nader omschrijven;
- Wanneer een afkorting voor het eerst in een stuk gebruikt wordt graag omschrijven wat met de afkorting bedoeld wordt. Wij verwijzen naar de afkorting GRJR;
- Stel een heldere uitvoeringsnota samen. Voorzie de uitvoeringsnota van een tijdlijn en benoem daarin de belangrijkste verbeterpunten;
- In de laatste alinea bij punt 2, Onze ambitie: Nabij en passend wordt gesproken over preventie als belangrijk principe. Maak duidelijk waaruit deze preventie bestaat. Dat wordt in het stuk niet heel duidelijk.

Samenvatting;

De jeugdzorg vereist een andere aanpak. De transformatie zoals in 2015 was beoogd is niet gehaald. Vermijdt zowel over- als onderbehandeling. Waak voor het alleen inzetten op een bezuinigingsronde. Verstrek professionele jeugdhulp indien nodig en laat niemand tussen wal en schip vallen. Versterk het netwerk rondom de cliënt en zorg voor een laagdrempelig loket waar het netwerk met hun vragen terecht kunnen. Maak de verantwoordelijkheden helder en zorg voor internalisatie daarvan.

Desgewenst willen wij dit advies graag mondeling toelichten.

Met vriendelijke groet namens de Adviesraad Sociaal Domein Goeree-Overflakkee;

Voorzitter;

R. van der Boom

Secretaris;

P.G.de Blok van Gurp

